

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘCIA pod tytułem
PAMIĘTAJMY O OGRODACH PRZEZ
SZKOŁĘ PODSTAWOWĄ IM. JANA KILIŃSKIEGO W TYSZOWCACH
I GIMNAZJUM IM. KONFEDERACJI TYSZOWIECKIEJ W TYSZOWCACH

W okresie od 1 września 2016r. do 31 stycznia 2017r. w Szkole Podstawowej im. Jana Kilińskiego w Tyszowcach i w Gimnazjum im. Konfederacji Tyszowieckiej w Tyszowcach we współpracy z Urzędem Miejskim w Tyszowcach realizowane było przedsięwzięcie edukacji ekologicznej PAMIĘTAJMY O OGRODACH w ramach projektu RAZEM DLA KLIMATU, dofinansowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Realizacja przebiegała zgodnie z opracowanym wcześniej harmonogramem merytorycznym. Za wykonanie zadań programu odpowiadali nauczyciele przyrody – Edward Piwko i Zofia Mróz.

Celem przedsięwzięcia było przeciwdziałanie zmianom klimatu poprzez edukację dzieci i młodzieży odnośnie wpływu każdego z nas na problem zmian klimatu. Zakładamy, że pozwoli na ograniczenie zachodzących zmian klimatu w przyszłości, gdyż działania różnych instytucji nie przynoszą spodziewanych rezultatów.

Założone w programie cele zostały zrealizowane.

OPIS ZREALIZOWANYCH ZADAŃ:

Happening „Pamiętajmy o ogrodach”

Termin realizacji: 12-13 X 2016 r.

Co zrobiliśmy	Efekty
Uczniowie gimnazjum przedstawili niekorzystny wpływ ścieżek betonowych i brukowych na zdrowie ludzi i środowisko naturalne. Częstoścowali swoich kolegów warzywami i owocami przyniesionymi z tradycyjnych ogrodów. Prezentowali, jak gleba z ogrodu chłonie wodę opadową i co dzieje się z wodą na powierzchni betonowej. Młodzież przebrana za dżdżownice próbowała forsować betonową przeszkodę.	Uczniowie dowiedzieli się jakie są warunki życia w domu tradycyjnym i pro klimatycznym. Przekonali się, że na powierzchni wybetonowanej woda opadowa nie odpływa. Poznali rolę dżdżownic dla środowiska przyrodniczego, a szczególnie dla tworzenia się gleb i obiegu wody. Częstoścowali się owocami i warzywami przyniesionymi z przydomowych ogrodów.

Zakup zestawu do badania stanu powietrza, w tym zanieczyszczenia i hałasu (stacjonarnego i przenośnego).

Termin realizacji: październik-2016

Co zrobiliśmy	Efekty
Zakupiliśmy dwa zestawy do badania stanu powietrza, w tym jeden przenośny i tablicę „Skala porostowa”.	Wzbogaciliśmy wyposażenie pracowni przyrodniczej. Dysponujemy pomocami niezbędnymi do przeprowadzania pomiarów elementów pogody i badania stanu czystości powietrza.

Wyjazd do Roztoczańskiego Parku Narodowego i zajęcia w Ośrodku Edukacyjno-Muzealnym na temat wpływu zmian klimatycznych na roślinność RPN, poznanie mikroklimatu lasu.

Termin realizacji: 20-10-2016r.

Co zrobiliśmy	Efekty
Wzięliśmy udział w zajęciach na temat wpływu zmian klimatu na roślinność Roztoczańskiego Parku Narodowego. Obejrzeliśmy wystawę „W krainie jodły, buka i tarpana”. Przeszliśmy ścieżką dydaktyczną na Bukową Górę. Oceniliśmy stan zanieczyszczenia powietrza na terenie parku narodowego z wykorzystaniem zakupionych pomocy. Z pomocą mikroskopu zbadaliśmy zanieczyszczenia na powierzchni liści. Posłużyliśmy się skalą porostową, odczytnikami do pomiaru stężenia ozonu.	Podczas zajęć w ośrodku muzealnym uczniowie dowiedzieli się w jaki sposób zmiany klimatyczne oddziałują na różne siedliska w lesie, np. wysychanie terenów podmokłych, zamieranie niektórych gatunków roślin. Dzieci nauczyły się badać stan środowiska za pomocą skali porostowej, mikroskopu, dostępnych odczytników.

Przeprowadzenie zajęć warsztatowych „Wpływ biocenozy mokradłowej na retencję wody w dolinie Huczwy” przez panią dr Teresę Wyłupek, poznanie charakterystycznych roślin, wykonanie zielnika.

Termin realizacji: 28-10-2016r.

Co zrobiliśmy	Efekty
Dr inż. Teresa Wyłupek i dr inż. Adam Gawryluk pracownicy Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie przeprowadzili zajęcia terenowe na terenach podmokłych w	Dzieci nauczyły się rozpoznawać podstawowe gatunki traw. Zapoznaly się rolą roślinności mokradłowej - hydrologiczną, znaczeniu w oczyszczaniu wód powierzchniowych,

dolinie Huczwy w Tyszowcach. Dzieci zostały zapoznane z cechami roślin trawiastych i ich funkcją. Wykonaliśmy zielnik roślin występujących na terenach podmokłych.	znaczeniu w łagodzącym wpływie na zmiany klimatyczne, w tworzeniu korytarzy ekologicznych dla wędrownych gatunków zwierząt.
--	---

Pomiary stanu powietrza przez uczniów pod kierunkiem Zofii Mróz i Edwarda Piwko.

Termin realizacji: październik-listopad-2016

Co zrobiliśmy	Efekty
Zakupione pomoce wykorzystaliśmy do dokonywania pomiarów elementów pogody. Badaliśmy też stan czystości powietrza w różnych miejscach miasta (przy drodze, z dala od drogi, na łące).	Uczniowie nauczyli się, w jaki sposób można badać zanieczyszczenia powietrza. Przekonali się o konieczności systematyczności takich działań. Na koniec dokonaliśmy analizy wykonanych pomiarów.

Prezentowanie prezentacji na temat odnawialnych źródeł energii i ich wpływu na klimat (Zofia Mróz, Edward Piwko).

Termin realizacji: 25-11-2016 r.

Co zrobiliśmy	Efekty
Prezentowaliśmy prezentację na temat odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii, a także pokaz przedstawiający wykorzystanie energii słonecznej, wiatru i wody z wykorzystaniem zestawu doświadczalnego będącego na wyposażeniu naszej pracowni.	Uczniowie poznali źródła energii odnawialne i nieodnawialne. Dowiedzieli się o negatywnym wpływie źródeł nieodnawialnych na stan środowiska i klimat. Poznali wady i zalety źródeł odnawialnych. Podczas pokazu naocznie przekonali się, że z pomocą słońca, wody i wiatru można wyprodukować energię elektryczną.

Porównanie stanu powietrza miasta Tyszowce i lasów leżących na terenie RPN;

Termin realizacji: listopad 2016

Co zrobiliśmy	Efekty
Wykorzystaliśmy skalę porostową do oceny stopnia zanieczyszczenia powietrza w okolicy szkoły i w lasach leżących na terenie RPN. Oceny jakości powietrza dokonaliśmy również na podstawie oznaczenia ilości ozonu w powietrzu. Stan zapylenia	Przekonaliśmy się, że w okolicy szkoły jest większa zawartość ozonu w powietrzu. Powietrze jest bardziej zapyłone. Skala porostowa wskazuje na większą zawartość SO ₂ w powietrzu przy szkole (70-100 µg), podczas gdy w lasach RPN 50-40 µg

ocenialiśmy zbierając zanieczyszczenia z liści drzew rosnących przy i zanieczyszczenia z liści drzew rosnących na Bukowej Górze.	
--	--

Wykonanie makiety doliny Huczwy i miasta Tyszowce, uwzględniającej przyszłe działania zapobiegające dalszym zmianom klimatu (tereny zielone, infrastruktura umożliwiająca retencję wody oraz zapobiegająca lokalnym podtopieniom).

Termin realizacji: listopad-grudzień-2016

Co zrobiliśmy	Efekty
Wykonaliśmy makietę części Doliny Huczwy i miasta Tyszowce z propozycjami zmiany formy użytkowania. W miejscu dzisiejszych łąk, w większości nieużytkowanych, umieściliśmy niewielki zbiornik retencyjny. Oprócz magazynowania wody, będzie on pełnił funkcję rekreacyjną i przyczyni się do lepszego zagospodarowania doliny rzecznej.	Uczniowie, dzięki pracy nad makietą, dokładnie poznali sposób użytkowania terenu w Dolinie Huczwy. Duże zainteresowanie wzbudził pomysł budowy sztucznego zbiornika wodnego. Podczas pracy nad makietą uczniowie zgłaszali swoje własne pomysły na temat zmiany zagospodarowania terenu. W przyszłości może to zaowocować opracowaniem nowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Tyszowce. Przy okazji pracy nad makietą uczniowie nauczyli się współpracować w zespole i być odpowiedzialnym za efekt końcowy działania.

Przedstawienie wniosków z analizy wyników pomiarów temperatury, wilgotności i zanieczyszczenia powietrza, wskazanie najkorzystniejszej dla klimatu formy użytkowania terenu;

Termin realizacji: grudzień 2016

Co zrobiliśmy	Efekty
Prowadziliśmy systematyczne pomiary temperatury, wilgotności i zanieczyszczenia powietrza w trzech różnych miejscach: plac szkolny przy ruchliwej ulicy; pole uprawne; las. Do oceny stopnia zanieczyszczenia powietrza wykorzystaliśmy skalę porostową.	Stwierdziliśmy, że najmniejsze wahania temperatury i wilgotności występują w lesie. Powietrze w lesie jest również najmniej zanieczyszczone.

Ogłoszenie konkursu plastycznego i konkursu wiedzy.

Termin realizacji: Ogłoszenie konkursów grudzień 2016 r., rozstrzygnięcie styczeń 2017 r.

Co zrobiliśmy	Efekty
<p>Ogłosiliśmy konkurs plastyczny dla uczniów szkoły podstawowej. Zadaniem dzieci było przedstawienie w formie plakatu treści związanych z ochroną środowiska, ekologii, zmian klimatu oraz przeciwdziałania jego skutkom i wpływu działań człowieka na poprawę stanu środowiska.</p> <p>Konkurs wiedzy był przeznaczony dla uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum. Zakres tematyczny obejmował znajomość zagadnień dotyczących globalnych zagrożeń środowiska i klimatu oraz działań, które realizowaliśmy w trakcie projektu.</p>	<p>Uczniowie pod kierunkiem nauczycielki plastyki pani Marii Jurkiewicz przygotowali indywidualne prace plastyczne, w których za pomocą technik malarskich przedstawili swój sposób postrzegania problemu. Przystąpienie uczniów do konkursu zmobilizowało ich do poszerzenia swojej wiedzy na temat zmian klimatycznych spowodowanych działalnością człowieka.</p>

Przeprowadzenie konkursu wiedzy wśród uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum;

Termin realizacji: grudzień 2016-styczeń 2017

Co zrobiliśmy	Efekty
<p>W grudniu został ogłoszony konkurs wiedzy. Jego celem było wykazanie się uczniów wiadomościami w zakresie zmian klimatycznych, ich przyczyn i skutków.</p> <p>Konkurs został przeprowadzony w styczniu.</p> <p>9 stycznia 2017 r. 17 uczniów szkoły podstawowej przystąpiło do pisemnego konkursu wiedzy. Konkurs o tej samej tematyce w gimnazjum odbył się 12 stycznia, wzięło w nim udział 15 uczniów.</p>	<p>Upowszechniliśmy wiedzę na temat zmian klimatycznych. Rozpropagowaliśmy wśród uczniów postawy i działania proekologiczne. Kształtowaliśmy indywidualną odpowiedzialność za stan środowiska.</p>

Ogłoszenie wyników konkursu plastycznego i konkursu wiedzy;

Termin realizacji: styczeń 2017

Co zrobiliśmy	Efekty
<p>31 stycznia ogłosiliśmy wyniki konkursu plastycznego i konkursu wiedzy. Nagrody zostały wręczone w dniu 4 lutego podczas apelu.</p>	<p>Upowszechniliśmy wiedzę na temat zmian klimatycznych. Daliśmy możliwość zaprezentowania indywidualnych zdolności twórczych. Rozpropagowaliśmy wśród</p>

	<p>uczniów postawy i działania proekologiczne. Kształtowaliśmy indywidualną odpowiedzialność za stan środowiska. Atrakcyjne nagrody rzeczowe oraz bliska tematyka zachęciły uczniów do współzawodnictwa oraz startu w konkursach o podobnej tematyce w przyszłości.</p>
--	---

Realizując wszystkie zadania stwierdziliśmy duże zaangażowanie dzieci, które mamy nadzieję upowszechnią nabytą wiedzę w swoich rodzinach. Społeczeństwo gminy i Tyszowiec otrzymało informację o akcjach przeprowadzonych przez nas i ich rezultatem – wzmianka w Tygodniku Zamojskim, informacje na stronie internetowej Szkoły Podstawowej i Gimnazjum oraz Urzędu Gminy.

REZULTATY PRZEPROWADZONYCH ZADAŃ

- Zaciekawiliśmy uczniów tematyką ekologiczną poprzez stosowanie metod badawczych i działań praktycznych.
- Przekazaliśmy uczniom podstawową wiedzę na temat zagrożeń ekologicznych i klimatycznych.
- Uczniowie nabyli przekonania, że aktywne działania na rzecz ochrony środowiska każdego z nas mają sens i wystarczą do tego proste metody.
- Zainteresowaliśmy uczniów przyrodą gminy Tyszowce.
- Nawiązaliśmy obiecującą współpracę z Katedrą Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.
- Wyposażyliśmy pracownię przyrodniczą w pomoce, które będą wykorzystywane w następnych latach.
- Mamy nadzieję, że wyrobiliśmy w uczniach krytyczny stosunek do osiągnięć cywilizacyjnych.
- Przekonaliśmy się, że zajęcia w terenie potęgują motywację uczenia się i sprzyjają kształtowaniu zaangażowanej postawy wobec zmian, jakie człowiek poczynił w środowisku.